

Indikativ, konjunktiv, imperativ

Indhold

Hvad er konjunktiv?.....	2
Konjunktivs former	2
Regelmæssig bøjning:.....	2
Uregelmæssig bøjning:	3
Konjunktiv i hovedsætninger	3
Konjunktiv i AT- bisætninger (que).....	4
Konjunktiv i que-bisætninger	5
Overordnede principper for anvendelse af konjunktiv:.....	5
Datid i konjunktion	8

Indikativ - konstaterer, sandhed (altid bruger)

La casa es nueva

Konjunktiv - Farver, sandhedsværdi og tvivl, ønske, følelse eller forventning.

Es posible que la casa sea nueva

Konjunktiv i hovedsætning

Sjælden, posiblemente, probamente,

Quizá/quizás/acaso/ tal vez

Når "måske" står først i sætningen

A lo Mejor <- altid indikativ.

Præsens regelmæssigt.

Hablar

E

Es

E

Emos

Éis

En

Uregelmæssige verbummer

Dar

Dé

Des

Dé

Demos

Deis

den

Decir(digo), tener(tengo) og poner(ponga)

Imperativ - bydeform.

Hvad er konjunktiv?

Indikativ udtrykker det, vi mener er den *konkrete, faktuelle, objektive* virkelighed. Med **konjunktiv** kan vi udtrykke noget *uvirkeligt* (noget villet eller ønsket), *subjektive/følelsesmæssige vurderinger, nødvendighed, mulighed* samt *usikkerhed*.

Med konjunktiv kan du altså udtrykke: TVIVL– ØNSKE– FØLELSE – ANMODNING – FORBUD

Konjunktivs tider:

Konjunktiv findes i de fire følgende tider:

1. Præsens

* Det vil sige at præsens konjunktiv både udtrykker en præsens og en futurum

2. Perfektum

3. Imperfektum

M I imperfektum konjunktiv eksisterer der to former: fx *hubiera* og *hubiese*, hvor førstnævnte foretrækkes

Der skelnes ikke mellem imperfektum og præteritum ☺

4. Pluscuamperfektum.

Hvornår er der konjunktiv?

- Konjunktiv findes i enkelte tilfælde i hovedsætninger og oftest i faste udtryk
- Konjunktiv findes typisk i ledsætninger:
  - efter bestemte udtryk (fx *para que*)
  - valgfrit MEN med betydningsforskel

Konjunktivs former

Regelmæssig bøjning:

	- ar	- er	- ir
Præsens	compre compres compre compremos compréis compren	venda vendas venda vendamos vendáis vendan	reciba recibas reciba recibamos recibáis reciban
Perfektum	haya hayas haya + ado	haya hayas haya + ido	haya hayas haya + ido

	hayamos hayáis hayan	hayamos hayáis hayan	hayamos hayáis hayan
Imperfektum	comprara compraras comprara compráramos comprarais compraran	vendiera vendieras vendiera vendiéramos vendierais vendieran	recibiera recibieras recibiera recibiéramos recibierais recibieran
Pluskvam.	hubiera hubieras hubiera +ado hubiéramos hubierais hubieran	hubiera hubieras hubiera + ido hubiéramos hubierais hubieran	hubiera hubieras hubiera + ido hubiéramos hubierais hubieran

Uregelmæssig bøjning:

1. Uregelmæssig 1. person singularis i præsens indikativ => uregelmæssig præsens konjunktiv:	2. Andre uregelmæssige i præsens konjunktiv	3. Uregelmæssig præteritum => særlig imperfektum konjunktiv
Decir dig Hacer hag Oír oig Poner pong 1. -a Salir salg 2. -as Tener teng 3. -a Traer traig 1. -amos Venir veng 2. -ais Conocer conozc 3. -an Crecer crezc	Dar dé Ir vaya Saber sepa Ser sea	Estar estuvier Dar dier Decir dicier Hacer hicier Ir/Ser fuer 1. - a Poder pudier 2. - as Poner pusier 3. - a Querer quisier 1.- amos Saber supier 2. - ais Tener tuvier 3.- an Traer trajer Ver vier Venir vinier

Konjunktiv i hovedsætninger

Ojalá que... (Gid at...) ¡Que tengas buen fin de semana!
 Quién.... (Hvem der bare...) ¡Que aproveche!
 Probablemente (Sandsynligvis...) ¡Que te cuides!
 Posiblemete (Muligvis...) ¡Que te vaya bien!
 Tal vez, Quizás (Måske...) ¡Que tengas suerte!
 (a lo mejor tager altid indikativ) ¡Que te diviertas!
 ¡Que lo pases bien! ¡Que te mejores!
 ¡Que descanses!

¡Que duermas bien!
 ¡Que tengas buen viaje!

Konjunktiv i AT- bisætninger (que)

* Oversæt de verber/udtryk, du ikke kender – du kan jo tilføje flere verber, når du møder dem!

1. Verber der udtrykker <u>vilje</u> eller <u>ønske</u>	2. Verber og udtryk der angiver <u>tvivl</u> , <u>følelse</u> og <u>vurdering</u>	
<p>Et subjekt ønsker at udøve sin indflydelse på et andet subjekt (<i>vilje, forbud, ønske, ordre m.m.</i>)</p>	<p>Når der i hovedsætningen udtrykkes en <i>usikkerhed</i> eller <i>tvivl</i>. Når udsagnet er <i>farvet</i> med den talendes holdning</p> <ul style="list-style-type: none"> (no) betyder at udtrykket tager konjunktiv såvel ubenægtet som benægtet 	
<p>Querer (ie) que Desear que Esperar que Decir que (beordrende) Pedir que Proponer que Exigir que Prohibir que Aconsejar que No permitir que Rogar que</p>	<p>No creer que No estar seguro de que No pensar que No estar de acuerdo en que Es posible que Dudar que</p> <p>(No) me gusta que Me molesta que Temer que Sentir (ie) que No es verdad que Me duele que</p> <p>No veo que (No) es importante que (No) es necesario que (No) es bueno que (No) está bien que (No) es malo que (No) es normal que (No) me parece bien/mal que</p>	

	No es seguro que No es verdad que No está claro que
--	---

Konjunktiv i que-bisætninger

Vilje eller ønske: Ønsker en indflydelse

Quiero que aprendas español -> jeg vil have, at du skal lære spansk

- Når der i hovedsætningen udtrykkes en vilje eller et ønske for en anden -> Quiero que aprendáis el subjuntivo.
- Når der i hovedsætningen udtrykkes et forbud.
- Efter verbuet decir, når det betyder noget beordrende. -> mi madre me dice que compre leche.
- Efter verbet hacer, når det betyder at bevirke. -> eso hace que no yo pueda salir (dette bevirker, at jeg ikke kan gå ud=

Usikkerhed eller tvivl

Konjunktiv anvendes, når nogen i hovedsætningen udtrykker en usikkerhed eller en tvivl. -> dudo que hagáis los deberes.

No creo/pienso que hagáis los deberes

Følelse

Konjunktiv anvendes, når nogen i hovedsætningen udtrykker en følelse eller en personlig holdning til noget.

Vurdering

Adverbielle ledsætning

Hensigts ledsætning: (for at/para que) Jeg taler til dig for at blive klogere til ledsætninger. -> altid konj

Tidledssætninger : (cuando/når) Når de udtrykker fremtid. (Noget der ikke er der endnu. (Når klokken bliver 5, så har i fri) --- Fremtid og kun i dag. (hasta que)

Indrømmelsesledsætninger: (Selvom/aunque) - hvis konstatering - indikativ (jeg kan se det)
 - Ved det ikke "Måtte/måske" - konj.

Overordnede principper for anvendelse af konjunktiv:

1) Det grammatiske fænomen, vi refererer til, når vi taler om indikativ/konjunktivproblematikken

hedder modus. Valg af modus er altså valget mellem indikativ og konjunktiv. Det har ikke noget med tid at gøre. Såvel indikativ som konjunktiv kan stå i alle de velkendte tider. Dog anvendes futurum konjunktiv ikke (dvs. det anvendes, men kun i juridiske tekster)

2) Konjunktiv anvendes kun i bisætninger/ledsætninger.

- Dog kan man sætte en konjunktiv i en hovedsætning, hvis den indeholder et "quizá" eller lignende. De høflige former "quisiera" og "pudiera" kan også anvendes i en hovedsætning.

3) Bisætninger/ledsætninger kan opdeles i 4 typer:

- kompletive sætninger (= at-sætninger)
- adverbielle ledsætninger
- relativsætninger
- indirekte spørgesætninger

4) Hver bisætningstype har sine kriterier for anvendelse af indikativ/konjunktiv:

B. Kriterier for anvendelse af konjunktiv i de enkelte bisætningstyper:

- 1) I kompletive sætninger ligger den afgørende faktor for valg af modus i det verbum/udtryk i den overordnede sætning, som at-sætningen er knyttet til.
- 2) I adverbielle ledsætninger er det afgørende for valg af modus om selve ledsætningens indhold er faktisk eller ikke faktisk.
- 3) I relativsætninger er det afgørende for valg af modus om det ord, relativsætningen bestemmer er specifik eller non-specifik.

4) I indirekte spørgebisætninger er der aldrig konjunktiv.

Ad 1) Valg af modus i kompletive sætninger

Hvis det styrende verbum/udtryk i den overordnede sætning udtrykker vilje, følelse/vurdering eller tvivl, sættes en konjunktiv i bisætningen

(Ex.: quiero que venga, propongo que venga, desea que le bese, espero que me envíe dinero, dudo que venga)

Verber som hacer, causar, etc. (kaldet "udvirkeverber") hører også til i denne gruppe

(Ex. esto ha causado que venga con retraso, esto ha hecho que en la actualidad no tenga dinero)

De fleste upersonlige udtryk efterfølges af konjunktiv. Mange af disse kan sættes i båsen "vurdering"

(Ex.: es posible que venga, es muy probable que venga, es importante que venga, es natural que venga, es lógico que venga)

Menings- og ytringsverber efterfølges af indikativ, med mindre de er benægtede.

(Ex.: ha dicho que no ha hecho nada, creo que lo ha hecho, pienso que lo ha hecho)

Benægtede menings- og ytringsverber efterfølges af konjunktiv. Se dog detaljer hos Kjær vedrørende disse og de spørgende sætninger

(Ex.: no creo que lo haya hecho, etc.)

Konstaterende udtryk efterfølges af indikativ

(Ex.: es verdad que lo ha hecho, comprobamos que lo ha hecho)

Benægtede konstaterende udtryk efterfølges af konjunktiv

(Ex.: no es verdad que lo haya hecho, etc)

Omkring verber som "rogar", "solicitar" der på dansk efterfølges af en navnemåde (= infinitiv) konstrueres på spansk to sætninger, hvoraf den ene er en que-sætning (= at-sætning) indeholdende konjunktiv

(Ex.: le ruego que me envíe el dinero lo más pronto posible)

Ad 2) Valg af modus i adverbelle ledsætninger

Tid: når, indtil, efter at, da, så snart, så længe, mens (konjunktiv, hvis indholdet er fremtidigt)

Betingelse: hvis, forudsat at, på betingelse af at ... (altid konjunktiv, undtagen efter konjunktionen "si")

Hensigt: for at .. (altid konjunktiv)

Følge: så at, således at (indikativ, med mindre der er tale om en skjult hensigt)

Årsag: fordi, da, eftersom (indikativ)

Indrømmelse: selv om (indikativ, hvis faktisk indhold; konjunktiv hvis ikke faktisk indhold)

Sammenligning: end, som om (konjunktiv efter como si.. – eller ikke)

Ad 3) Valg af modus i relativsætninger

Hvis det ord, relativsætningen henviser til, har specifik referent, sættes en indikativ.

(Ex.: tengo un coche que ha costado 1 millón de coronas)

Hvis de ord, relativsætningen henviser til, har non-specifik referent, dvs. hvis de (indtil videre) kun eksisterer i ens tanker, eller hvis de slet ikke eksisterer) sættes konjunktiv.

(Ex.: quisiera un coche que cueste 1 millón de coronas, no existe un coche que cueste 1 millón de coronas)

Sætningstype	Eksempel	Regel	Husk!
Indrømmelsesbisætning	Salgo aunque llueva "Jeg går ud, selvom det (måske) regner"	Der anvendes konjunktiv i indrømmende visætninger, når indholdet ikke er erfaret, men behæftet med tvivl	Aunque + tvivl → Konjunktiv
Hensigtsbisætning	Es para que endordes "Det er for at du skal tage på"	Der anvendes altid konjunktiv i hensigtsbisætninger	Para que + konjunktiv
Bisætning indledt af sin que	Lo hago sin que lo notes "Jeg gør det uden du opdager det"	Der anvendes altid konjunktiv efter <i>sin que</i>	Sin que + konjunktiv
Bisætning indledt af como si	Lo dijo como si estuviera confesando "Han sagde det som om han var til skrifte"	Der anvendes altid konjunktiv efter como si	Como si + konjunktiv (altid en fortidsform)
Relativ bisætning	Los que vengan no se arrepentirán	Når korrelatet er ukendt anvendes konjunktiv	Ukendt korrelat + konjunktiv

Hovedsætning	Busco a alguien que sepa japonés "Jeg søger en der kan spansk"	År der stilles et krav til korrelatet, anvendes konjunktiv	Korrelat + krav → Konjunktiv
Hovedsætning	No conozco a nadie que pueda "Jeg kender ingen, der kan"	Nor korrelatet er benægtet → Konjunktiv	Benægtet korrelat + konjunktiv
	Tenga "Værsgo"	Konjunktiv anvendes som bydeform ved De-tiltale	
	No tomes "drik ikke"	Konjunktiv anvendes som benægtet bydeform	
	Quizás venga mañana "måske kommer han i morgen"	Der anvendes oftest konjunktiv i hovedsætninger, når et udtryk for tvivl foranstilles verbet	Foranstillet quizás + konjunktiv

Datid i konjunktion

Konjunktiv i datid:

Como si - sætning + konjunktiv i datid
(som om)

Ar-verbum	Ir-verbum	Ar-verbum	IR-verbum
Ara	lera	Ase	lese
Aras	leras	Ases	leses
Ara	lera	Ase	lese
Áramos	léramos	Ásemos	ísemos
Arais	lerais	Aseis	leseis
Aran	ieran	Asen	iesen

Corre como si fuese un profesional
 Habláis español como se fuesies español.

Hvis jeg kan, vil jeg gerne hjælpe (sandsynlighedsvis) <- indikativ, hvis der er en mulighed, vil jeg gerne hjælpe.

Si puedo quiero ayudas.

Hvis jeg gad, kunne jeg godt hjælpe <- konjunktiv datid, man gider ikke

Si quisera, podía ayudas.

Konjunktiv i relativ sæninger (som og der)

Line, som skriver på computer, er meget seriøs.

Lo que (det som) -> TAGER ALTID KONJUNKTIV.

Haz lo que quieras
 (gør som du vil)

Når man stiller krav til korrelatet(det der vises tilbage til med detogsom)

Vi søger en medarbejder, som kan spansk.
 Buscamos a un empleado que sepa español.

Nægtet korrelat

No hay nada que me convenza
 Der er ikke noget, som kan overbevise mig.

Konjunktiv i adverbielle bisætninger, i si- sætninger og i relative bisætninger

Tidsbisætninger (256) * se A	Har konjunktiv, når deres indhold er fremtidigt (dvs ikke realiseret)	<i>Antes de que</i> <i>Cuando</i> <i>en cuanto</i> <i>hasta que</i> <i>mientras (så længe som)</i>
Indrømmelsesbisætninger * se A	Har konjunktiv når sætningens indhold er fremtidigt eller betegner noget man ikke ved (hvis man kan indføre et <i>måske</i> på dansk)	<i>aunque</i>
Hensigtsbisætninger (255)	Har altid konjunktiv	<i>Para que</i> <i>A fin de que</i> <i>A que</i> <i>Sin que</i>
Betingelsesbisætninger (258)	Har altid konjunktiv	<i>Salvo que</i> <i>A menos que</i> <i>Con tal que</i> <i>Siempre que</i>
Si – sætninger (258) * se B	Er betingelsesbisætninger, der indledes med si (hvis) og følges af en hovedsætning, der indledes af et ”så” *de irrelle/ hypotetiske sætninger har konjunktiv	<i>Si fuera rico me compraría un Ferrari</i>

Relative bisætninger (252- 254) * se C	Relative bisætninger indledes af <i>que/lo que</i> (som/der) Der bruges konjunktiv, når: -der stilles krav til korrelatet - der henvises til noget, den talende ikke ved noget om - korrelatet er benægtet	